

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2929/2551

คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค โจทก์ บริษัทหรั่งสียา อินเตอร์เนชั่นแนล กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 193/30, พ.ร.บ.คุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 มาตรา 39,

พ.ร.บ.คุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 มาตรา 10

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์ได้รับคำร้องขอจากผู้บริโภคทั้งสี่ให้ดำเนินคดีแทนแล้วโจทก์จึงมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานอัยการเป็นเจ้าหน้าที่คุ้มครองผู้บริโภคเพื่อให้มีอำนาจฟ้องคดีแก่จำเลยตาม พ.ร.บ.คุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.2522 มาตรา 10 และมาตรา 39 วรรคหนึ่ง กรณีไม่จำเป็นต้องมีหนังสือมอบอำนาจตามฎีกาของจำเลย คดีนี้โจทก์มีคำสั่งแต่งตั้งพนักงานอัยการเป็นเจ้าหน้าที่คุ้มครองผู้บริโภคแล้ว จึงเป็นกรณีที่พนักงานอัยการมีอำนาจฟ้องคดีเอง มิใช่ผู้บริโภคเป็นผู้ฟ้อง ผู้บริโภคจึงไม่จำเป็นต้องแต่งตั้งพนักงานอัยการให้ฟ้องคดี แม้สัญญาจะซื้อขายมิได้ระบุว่าจำเลยต้องก่อสร้างให้แล้วเสร็จเมื่อใด แต่ผู้บริโภคตกลงจะซื้อบ้านตั้งแต่ปี 2536 และผ่อนชำระเงินดาวน์เรื่อยมาจนครบตามสัญญาในปี 2538 ประกอบกับสัญญาระบุว่า ผู้จะขายจะจดทะเบียนโอนบ้านและที่ดินได้ภายหลังจากผู้บริโภคชำระเงินดาวน์ครบถ้วนตามสัญญาแล้ว ดังนั้น จึงเป็นการคาดการณ์ของคู่สัญญาได้ว่าจำเลยจะต้องก่อสร้างบ้านให้แล้วเสร็จภายในปี 2539 หรือ ปี 2540 เป็นอย่างช้า แต่จำเลยกลับก่อสร้างไม่แล้วเสร็จและละทิ้งการก่อสร้างจนถึงปี 2546 โดยจำเลยไม่ได้ดำเนินการก่อสร้างต่อแต่ปล่อยทิ้งร้างไว้ถึง 5 ปี จำเลยจึงเป็นฝ่ายผิดสัญญา ผู้บริโภคมีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้ ตามสัญญาจะซื้อขาย ระบุทำนองเดียวกันว่าให้ผู้บริโภคชำระเงินดาวน์ 15 งวด เมื่อผู้บริโภคชำระเงินดาวน์ครบถ้วนแล้ว ดังนั้น สิทธิเรียกร้องของผู้บริโภคย่อมเกิดขึ้นเมื่อได้ชำระเงินดาวน์ครบถ้วน เมื่อโจทก์ฟ้องคดีนี้เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2547 ซึ่งนับจากวันครบกำหนดชำระเงินดาวน์ของผู้บริโภคจนถึงวันฟ้องยังไม่เกิน 10 ปี คดีโจทก์จึงไม่ขาดอายุความ

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องและแก้ไขคำฟ้องขอให้บังคับจำเลยชำระเงินจำนวน 142,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของเงินต้นดังกล่าว นับแต่วันที่ 25 กันยายน 2538 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่นางสาวลักษณวิฑ์ชำระเงินจำนวน 138,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของเงินต้นดังกล่าว นับแต่วันที่ 18 พฤศจิกายน 2538 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่นางจุฑาทิพย์หรือกัญญาวิฑ์ ชำระเงินจำนวน 143,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของเงินต้นดังกล่าว นับแต่วันที่ 13 มิถุนายน 2539 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่พลอากาศเอกปรีชาและชำระเงินจำนวน 140,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของเงินต้นดังกล่าว นับแต่วันที่ 4 ธันวาคม 2538 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่นายขจรหรือธนัทสน์ จำเลยให้การขอไต่ถามฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยชำระเงิน 142,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของเงินต้นดังกล่าว นับแต่วันที่ 25 กันยายน 2538 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่นางสาวลักษณวิฑ์ ให้จำเลยชำระเงิน 138,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของเงินต้นดังกล่าว นับแต่วันที่ 18 พฤศจิกายน 2538 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่นางจุฑาทิพย์หรือกัญญาวิฑ์ ให้จำเลยชำระเงิน 143,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของเงินต้น

ดังกล่าว นับแต่วันที่ 13 มิถุนายน 2539 เป็นต้นไปจนกว่าชำระเสร็จแก่พลอากาศเอกปรีชาและให้
จำเลยชำระเงิน 140,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของเงินต้นดังกล่าวนับแต่
วันที่ 4 ธันวาคม 2538 เป็นต้นไปจนกว่าชำระเสร็จแก่นายจรหรือธนทัศน์กับให้จำเลยใช้
ค่าทนายความแก่โจทก์เป็นเงิน 5,000 บาท จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า
ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลให้เป็นพับ นอกจากนี้ที่แก้คงให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น
จำเลยฎีกา ศาลฎีกาคณะคดีปกครองวินิจฉัยว่า คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยประการ
แรกว่า โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องเนื่องจากผู้บริโศกทั้งสี่ไม่ได้ระบุมอบอำนาจให้ฟ้องคดีแทนผู้บริโศก
ทั้งสี่หรือไม่ เห็นว่า พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโศก พ.ศ. 2522 มาตรา 10 บัญญัติว่า
"คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้... (7) ดำเนินคดีเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิของผู้บริโศก
ที่คณะกรรมการเห็นสมควรหรือมีผู้ร้องขอตามมาตรา 39" และมาตรา 39 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า
"ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควรเข้าดำเนินคดีเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิของผู้บริโศก หรือเมื่อ
ได้รับคำร้องขอจากผู้บริโศกที่ถูกละเมิดสิทธิ ซึ่งคณะกรรมการเห็นว่าการดำเนินคดีนั้นจะ
เป็นประโยชน์แก่ผู้บริโศกเป็นส่วนรวม คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานอัยการโดยความ
เห็นชอบของอธิบดีกรมอัยการหรือข้าราชการในสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโศกซึ่งมี
คุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางนิติศาสตร์ เป็นเจ้าหน้าที่คุ้มครองผู้บริโศกเพื่อให้มีหน้าที่ดำเนิน
คดีแพ่งและคดีอาญาแก่ผู้กระทำการละเมิดสิทธิของผู้บริโศกในศาล และเมื่อคณะกรรมการได้แจ้ง
ไปยังกระทรวงยุติธรรมเพื่อแจ้งให้ศาลทราบแล้ว ให้เจ้าหน้าที่คุ้มครองผู้บริโศกมีอำนาจดำเนินคดี
ตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้" เมื่อปรากฏว่า คดีนี้ผู้บริโศกทั้งสี่ได้ร้องเรียนต่อโจทก์โดยระบุ
ในบันทึกคำร้องเรียนว่า ขอให้โจทก์ดำเนินการยกเลิกสัญญาจะซื้อจะขายและเรียกเงินที่ชำระแล้ว
คืนกับหากจำเป็นก็ขอให้โจทก์ดำเนินคดีแทนผู้บริโศกทั้งสี่ดังปรากฏ รายละเอียดตามบันทึก
คำร้องเรียนเอกสารหมายเลข จ. 6, จ. 15, จ. 21 และ จ. 29 ตามเอกสารดังกล่าวถือว่าโจทก์ได้รับ
คำร้องขอจากผู้บริโศกทั้งสี่ให้ดำเนินคดีนี้แทนผู้บริโศกทั้งสี่แล้ว โจทก์จึงมีอำนาจแต่งตั้งพนักงาน
อัยการเป็นเจ้าหน้าที่คุ้มครองผู้บริโศกเพื่อให้มีอำนาจฟ้องคดีแก่จำเลยตามกฎหมายดังกล่าวได้ ทั้ง
เป็นการดำเนินคดีเพื่อประโยชน์แก่ผู้บริโศกเป็นส่วนรวม ดังนั้น กรณีจึงไม่จำเป็นต้องมี
หนังสือมอบอำนาจตามฎีกาของจำเลย โจทก์มีอำนาจฟ้องคดีนี้โดยชอบ ส่วนที่จำเลยฎีกาว่า
ผู้บริโศกทั้งหลายไม่ได้แต่งตั้งพนักงานอัยการให้ดำเนินคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ
แพ่ง มาตรา 61 พนักงานอัยการจึงไม่มีอำนาจดำเนินคดีแทนผู้บริโศกทั้งสี่นั้น เห็นว่า คดีนี้โจทก์ได้
มีคำสั่งแต่งตั้งพนักงานอัยการเป็นเจ้าหน้าที่คุ้มครองผู้บริโศกแล้ว จึงเป็นกรณีที่พนักงานอัยการ
มีอำนาจที่จะฟ้องคดีเอง มิใช่ผู้บริโศกทั้งสี่เป็นผู้ฟ้อง ผู้บริโศกทั้งสี่จึงไม่จำเป็นต้องแต่งตั้งพนักงาน
อัยการให้ฟ้องคดี ฎีกาของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้น มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยประการ
ที่สองว่า การบอกเลิกสัญญาจะซื้อจะขายของโจทก์ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เห็นว่า แม้สัญญาจะ
ซื้อจะขายทั้งสี่ฉบับมิได้ระบุว่าจำเลยต้องก่อสร้างบ้านให้แล้วเสร็จเมื่อใด แต่ผู้บริโศกทั้งสี่ตกลงจะ
ซื้อบ้านดังกล่าวตั้งแต่ปี 2536 และได้ผ่อนชำระเงินดาวน์เรื่อยมาจนครบตามสัญญาในปี 2538
ประกอบกับสัญญาระบุว่าผู้จะขายจะจดทะเบียนโอนบ้านและที่ดินได้หลังจากผู้บริโศกทั้งสี่
ชำระเงินดาวน์ครบถ้วนตามสัญญาแล้ว ดังนั้นจึงเป็นที่คาดการณ์ของคู่สัญญาได้ว่าจำเลยจะต้อง
ก่อสร้างบ้านให้แล้วเสร็จภายในปี 2539 หรือปี 2540 เป็นอย่างช้า แต่จำเลยกลับก่อสร้างไม่
แล้วเสร็จและละทิ้งการก่อสร้างจนถึงปี 2546 โดยจำเลยไม่ได้ดำเนินการก่อสร้างต่อแต่ปล่อยทิ้ง
ร้างไว้ถึง 5 ปี จึงถือว่าจำเลยเป็นฝ่ายผิดสัญญา และผู้บริโศกทั้งสี่มีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้โดยถือว่า

ได้ให้เวลาจำเลยในการปฏิบัติตามสัญญาพอสมควรแล้ว การที่โจทก์บอกเลิกสัญญาจะซื้อจะขาย โดยกำหนดเวลาให้จำเลยปฏิบัติตามสัญญาภายใน 15 วัน จึงเป็นการบอกเลิกสัญญา โดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว ฎีกาของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้น มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยใน ประการสุดท้ายว่า คดีโจทก์ขาดอายุความหรือไม่ เห็นว่า ตามสัญญาจะซื้อจะขายทั้ง 4 ฉบับ ระบุ ทำนองเดียวกันว่า ให้ผู้บริโศกทั้งสี่ชำระเงินดาวน์ 15 งวด โดยงวดที่ 15 ขยายเป็น 8 งวด การชำระ เงินดาวน์งวดสุดท้ายสำหรับผู้บริโศกรายแรกชำระวันที่ 25 กันยายน 2538 ผู้บริโศกรายที่สอง ชำระวันที่ 18 พฤศจิกายน 2538 ผู้บริโศกรายที่สาม ชำระวันที่ 13 มิถุนายน 2539 และผู้บริโศก รายที่สี่ชำระวันที่ 4 ธันวาคม 2538 เมื่อผู้บริโศกทั้งสี่ชำระเงินดาวน์ทั้งหมดครบถ้วนแล้ว ดังนั้น สิทธิเรียกร้องของผู้บริโศกย่อมเกิดขึ้นเมื่อได้ชำระเงินดาวน์ครบถ้วน เมื่อโจทก์ฟ้องคดีนี้เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2547 ซึ่งนับจากวันครบกำหนดชำระเงินดาวน์ของผู้บริโศกตั้งแต่รายแรกถึงรายที่ 4 จนถึงวันฟ้องจึงยังไม่เกิน 10 ปี คดีของโจทก์จึงไม่ขาดอายุความ ศาลอุทธรณ์พิพากษาชอบแล้ว ฎีกาของจำเลยทุกข้อฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นฎีกาให้เป็นพับ.

องค์คณะ

วิเชียร มงคล · ชาลี ทัพภวิมล · ม.ล.ฤทธิเทพ เทวกุล

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/2929/2551>